

Dobrovolné svazky obcí

Problematiku dobrovolných svazků obcí (dále jen „svazek obcí“) upravují **§ 49 až 53 zák. č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)**, ve znění pozdějších předpisů.

Obce mají právo být členy dobrovolného svazku obcí za účelem ochrany a prosazování svých společných zájmů. Obce mohou vytvářet svazky obcí, jakož i vstupovat do svazků obcí již vytvořených. Členy svazku obcí mohou být jen obce. Svazek obcí je právnickou osobou, která vede účetnictví podle zákona o účetnictví.

Rejstřík svazků obcí

Svazek obcí nabývá právní osobnosti zápisem do rejstříku svazků obcí vedeného krajským úřadem příslušným podle sídla svazku obcí.

Do rejstříku svazků obcí se zapisuje den vzniku svazku obcí, den jeho zrušení s uvedením právního důvodu, den jeho zániku, název a sídlo svazku obcí, identifikační číslo osoby svazku obcí poskytnuté správcem základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci, předmět činnosti svazku obcí, orgány, kterými svazek obcí jedná, a jméno, příjmení a adresa bydliště osob vykonávajících jejich působnost spolu s uvedením způsobu, jakým tento orgán svazek obcí zastupuje, a údaje o dni vzniku nebo zániku jejich funkce.

Rejstřík svazků obcí je veřejný rejstřík, přičemž jeho součástí je sbírka listin, v níž jsou uloženy smlouva o vytvoření svazku obcí spolu se stanovami a změny těchto dokumentů.

Rejstřík dobrovolných svazků obcí

Návrh na zápis do rejstříku svazků obcí podává osoba zmocněná (budoucími) členskými obcemi svazku.

Přílohou návrhu na zápis do rejstříku svazků obcí jsou dokumenty:

- usnesení zastupitelstev všech (budoucích) členských obcí:
 - o schválení vstupu obce do svazku obcí,
 - o schválení smlouvy o vytvoření svazku obcí a stanov,
 - o schválení osoby zmocněné k podání návrhu na zápis do rejstříku
- smlouva o vytvoření svazku obcí
- stanovy svazku, které musí obsahovat:
 - a. název a sídlo členů svazku obcí,
 - b. název a sídlo svazku obcí a předmět jeho činnosti,
 - c. orgány svazku obcí, způsob jejich ustavování, jejich působnost a způsob jejich rozhodování včetně určení nejméně tříčlenného orgánu svazku obcí, který schvaluje účetní závěrku svazku obcí sestavenou k rozvahovému dni podle zákona o účetnictví,
 - d. majetek členů svazku obcí, který vkládají do svazku obcí,

- e. zdroje příjmů svazku obcí,
- f. práva a povinnosti členů svazku obcí,
- g. způsob rozdělení zisku a podíl členů na úhradě ztráty svazku obcí,
- h. podmínky přistoupení ke svazku obcí a vystoupení z něj, včetně vypořádání majetkového podílu,
- i. obsah a rozsah kontroly svazku obcí obcemi, které svazek obcí vytvořily.

Stanovy mohou určit, že o jejich změně rozhoduje orgán svazku obcí složený ze zástupců všech obcí; v takovém případě současně vymezí počet hlasů členských obcí nutných ke schválení této změny, nejméně však dvoutřetinovou většinu všech hlasů členských obcí (§ 50 odst. 3 zákona o obcích).

Součástí stanov nebo smlouvy o vytvoření svazku obcí musí být určení, kdo jsou první členové statutárního orgánu.

Předmětem činnosti svazku obcí mohou být zejména

- a) úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata,
- b) zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného zpracování, využití nebo zneškodnění, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod,
- c) zavádění, rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení a systémů veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území,
- d) úkoly v oblasti ochrany ovzduší, úkoly související se zabezpečováním přestavby vytápění nebo ohřevu vody tuhými palivy na využití ekologicky vhodnějších zdrojů tepelné energie v obytných a jiných objektech ve vlastnictví obcí,
- e) provoz lomů, pískoven a zařízení sloužících k těžbě a úpravě nerostných surovin,
- f) správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi.

Oznamování změny stanov a údajů vedených v rejstříku svazku obcí

Ustanovení § 120 odst. 3 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“) **stanoví povinnost**, při změně skutečnosti zapsané v rejstříku, zapsané osobě nebo tomu, komu to ukládá zákon, **změnu** bez zbytečného odkladu **oznámít** tomu, kdo veřejný rejstřík vede, a ten tuto změnu do veřejného rejstříku bez zbytečného odkladu zapíše.

Je-li krajskému úřadu oznamována **změna stanov** v tom smyslu, že tato změna má za následek změnu údajů, **kteřé jsou obligatorně krajským úřadem zapisovány do rejstříku**

svazku obcí podle § 49 odst. 4 zákona o obcích¹ - krajský úřad o změně těchto údajů vede správní řízení dle zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění a prověřuje splnění veškerých podmínek, které jsou předpokladem provedení této změny.

Pokud je krajskému úřadu oznamována změna stanov takové povahy, **že se mění pouze údaje** ve stanovách, **které nejsou povinně registrovány** v rejstříku svazku obcí podle § 49 odst. 4 zákona o obcích, **krajský úřad dokument obsahující změnu údajů založí do sbírky listin** (nevede správní řízení).

Zrušení a zánik svazku obcí - §§ 185-209 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník („OZ“)

Zrušení

Zrušení svazku musí být předem projednáno a odsouhlaseno v zastupitelstvech členských obcí dle § 84 odst. 2 písm. e) zákona o obcích² s tím, že zrušení následně **projedná příslušný orgán svazku obcí za podmínek uvedených ve stanovách** svazku obcí. **Dnem, kdy příslušný orgán svazku obcí schválí jeho zrušení, vstupuje svazek obcí do likvidace.**³ Příslušný orgán svazku obcí současně povolá likvidátora, který bez zbytečného odkladu podá krajskému úřadu návrh na zápis vstupu svazku obcí do likvidace do rejstříku svazku obcí.

Po dobu likvidace užívá právnická osoba svůj název s dodatkem „v likvidaci“ – tuto skutečnost zapíše krajský úřad do rejstříku svazku obcí, včetně osoby likvidátora a data zrušení svazku obcí.

Zánik

Jakmile likvidátor dokončí vše, co předchází naložení s likvidačním zůstatkem nebo předání likvidační podstaty podle § 202 OZ nebo oznámení podle § 204 OZ, **vyhotoví konečnou zprávu o průběhu likvidace**, (jak bylo s likvidační podstatou naloženo, a popřípadě též návrh na použití likvidačního zůstatku) kterou předloží likvidátor ke schválení tomu, kdo jej povolal do funkce.

Poté likvidátor předloží krajskému úřadu **návrh na výmaz svazku obcí z rejstříku svazku obcí** společně se **souhlasem správce daně s výmazem právnické osoby z**

¹Do rejstříku svazků obcí se zapisuje den vzniku svazku obcí, den jeho zrušení s uvedením právního důvodu, den jeho zániku, název a sídlo svazku obcí, identifikační číslo osoby svazku obcí poskytnuté správcem základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci, předmět činnosti svazku obcí, orgány, kterými svazek obcí jedná, a jméno, příjmení a adresa bydliště osob vykonávajících jejich působnost spolu s uvedením způsobu, jakým tento orgán svazek obcí zastupuje, a údaje o dni vzniku nebo zániku jejich funkce; rejstřík svazků obcí je veřejný rejstřík, přičemž jeho součástí je sbírka listin, v níž jsou uloženy smlouva o vytvoření svazku obcí spolu se stanovami a změny těchto dokumentů.

² 2) Zastupitelstvu obce je vyhrazeno

e) rozhodovat o založení nebo rušení právnických osob, schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakládací smlouvy a stanovы a rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách

³ § 171 S likvidací se právnická osoba zrušuje: a) uplynutím doby, na kterou byla založena, b) dosažením účelu, pro který byla založena, c) dnem určeným zákonem nebo právním jednáním o zrušení právnické osoby, jinak dnem jeho účinnosti, nebo d) **dnem právní moci rozhodnutí orgánu veřejné moci**, nestanoví-li se v rozhodnutí den pozdější.

příslušného veřejného rejstříku,⁴ (§ 238 zákona č. 280/2009, daňový řád) u kterého je registrován. (Není-li o žádosti o souhlas s výmazem správcem daně - příslušným finančním úřadem vydáno rozhodnutí do 2 měsíců ode dne jejího podání, má se za to, že byl souhlas udělen.)

Výpis z rejstříku svazků obcí

Na žádost vyhotoví krajský úřad **výpis z rejstříku svazků obcí**. Za výpis je vybírán správní poplatek 15,- Kč za první stránku a 5,- Kč za každou další i započatou stránku (položka 3 písm. a) sazebníku zákona č. 634/2004Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).

Rejstřík svazků obcí vede oddělení ostatních správních činností Krajského úřadu Kraje Vysočina pro svazky obcí se sídlem v Kraji Vysočina.

Kontakty na osoby odpovědné za vedení rejstříku dobrovolných svazků obcí v Kraji Vysočina:

Bc. Eva Houfová, oddělení ostatních správních činností,
tel. 564 602 180; e-mail: houfova.e@kr-vysocina.cz

Mgr. Ivana Schimmerová, oddělení ostatních správních činností,
tel. 564 602 179; e-mail: schimmerova.i@kr-vysocina.cz

⁴ „Rozhodnutí k žádosti o souhlas s výmazem z rejstříku dobrovolných svazků obcí“ vydané příslušným finančním úřadem opatřené doložkou o nabytí právní moci)